

U skladu sa članom 174. Zakona o tržištu kapitala i Pravilnikom o pravilima ponašanja investicionog društva prilikom pružanja usluga Generalni direktor BDD TRADEWIN 24 AD Beograd (dalje u tekstu: Društvo) dana 18.02.2020. godine donosi:

PRAVILNIK O RAZVRSTAVANJU KLIJENATA

(dalje u tekstu: Pravilnik)

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

U skladu sa Zakonom, Pravilima poslovanja BDD TRADEWIN 24 AD Beograd (u daljem tekstu: Društvo) ovim Pravilnikom utvrđuje uslove razvrstavanja klijenata u kategorije klijenata, način pružanja usluga pojedinim kategorijama klijenata, stepen zaštite svake kategorije klijenata, obaveštavanje klijenata, proceduru promene kategorije i ostala pitanja u skladu sa relevantnim propisima.

Član 2.

Društvo je dužno da klijenta pre pružanja usluge, razvrsta u određenu kategoriju.

Član 3.

Kada Društvo utvrdi da neki klijent više ne pripada kategoriji u koju je razvrstan dužno je da preduzme odgovarajuće mere radi promene kategorije klijenta propisane ovim Pravilnikom.

II. VRSTE KLIJENATA

Član 4.

Klijenti Društva se na osnovu dostupnih informacija o njihovom znanju, iskustvu, finansijskoj poziciji i investicionim ciljevima razvrstavaju u kategoriju Profesionalnih klijenata ili u kategoriju Malih klijenata.

III. PROFESIONALNI KLIJENT

Član 5.

Profesionalnim klijentom u vezi sa svim investicionim uslugama i aktivnostima i finansijskim instrumentima, smatraju se:

1) lica koja za poslovanje na finansijskom tržištu podležu obavezi odobrenja, odnosno nadzora od strane nadležnog organa, kao što su: kreditne institucije, investiciona društva, druge finansijske institucije čije poslovanje je odobrio ili nadzire odgovarajući nadzorni organ, društva za osiguranje, institucije kolektivnog investiranja i njihova društva za upravljanje, penzijski fondovi i

njihova društva za upravljanje, dileri produktnih berzi, kao i ostala lica koja nadzire nadležni organ;

2) pravna lica koja ispunjavaju najmanje dva od sledećih uslova:

- ukupna imovina iznosi najmanje 20.000.000 evra;
- godišnji poslovni prihod iznosi najmanje 40.000.000 evra;
- sopstveni kapital u iznosu od najmanje 2.000.000 evra;

3) Republika, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i druge države ili nacionalna i regionalna tela, Narodna banka Srbije i centralne banke drugih država, međunarodne i nadnacionalne institucije, kao što su Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i ostale slične međunarodne organizacije.

Član 6.

Društvo može tretirati i druge klijente kao profesionalne klijente na njihov pismeni zahtev i kada proceni da takav klijent poseduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima, a u zavisnosti od vrste transakcija ili usluga.

Profesionalni klijenti su dužni da Društvo blagovremeno obaveste o svim činjenicama koje bi mogle da utiču na promenu kategorije klijenta.

Promena statusa profesionalnog klijenta

Član 7.

Profesionalni klijent koji smatra da nije u stanju da pravilno proceni, odnosno upravlja rizicima koji karakterišu određene investicije, može pisanim putem da zatraži od Društva viši nivo zaštite svojih interesa u odnosu na sve ili pojedinačnu uslugu, vrstu transakcije odnosno finansijski instrument.

U slučaju zahteva iz stava 1. ovog člana, Društvo i klijent su dužni da za zaključke ugovor, odnosno aneks ugovora kojim će biti precizirane usluge, odnosno transakcije, odnosno finansijske instrumente u vezi sa kojim klijent ne želi da bude tretiran kao profesionalni klijent.

IV. MALI KLIJENT

Član 8.

Malim klijentima se smatraju svi klijenti društva koji nisu razvrstani u kategoriju profesionalnog klijenta.

Promena statusa malog klijenta

Član 9.

Mali klijent može pisanim putem da od Društva traži da bude tretiran kao profesionalni klijent, te da ima niži nivo zaštite svojih interesa u odnosu na sve ili pojedinačnu uslugu, vrstu transakcije, odnosno finansijski instrument.

U slučaju zahteva iz stava 1. Ovog člana, Društvo je dužno da:

- nedvosmisleno i pisanim putem upozori klijenta o smanjenju zaštite njegovih interesa i gubitka prava na obeštećene iz Fonda za zaštitu investitora,
- proceni da li klijent poseduje dovoljno znanja i iskustva za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj proceni rizika u vezi sa ulaganjima,
- sa klijentom zaključi pisani ugovor ili aneks ugovora kojim će biti precizirane usluge, odnosno transakcije, odnosno finansijski instrumenti u vezi sa kojim klijent želi da bude tretiran kao profesionalni klijent, ili da odbije da klijentu prizna status profesionalnog klijenta.

Mali klijent je dužan da u posebnom dokumentu, koji je odvojen od ugovora, izjavi da je svestan posledica gubitka nivoa zaštite promenom kategorije.

Procena iz stava 2. tačke 1. alineje 2. ovog člana podrazumeva da klijent ispunjava najmanje dva od sledećih uslova:

(1) investitor je izvršio transakcije na finansijskim tržištima uz prosečnu učestalost od najmanje 10 transakcija po kvartalu u toku poslednje godine i u vrednosti od 50.000 evra kvartalno (pod finansijskim tržištima se smatraju tržišta na kojima se trguje finansijskim instrumentima za koje klijent želi status profesionalnog investitora);

(2) veličina portfolija hartija od vrednosti investitora prelazi 500.000 evra u dinarskoj protivvrednosti;

(3) investitor radi ili je radio najmanje godinu dana u finansijskom sektoru na poslovima koji zahtevaju poznavanje ulaganja u hartije od vrednosti.

NAČIN PRUŽANJA USLUGA POJEDINIM KATEGORIJAMA KLIJENATA

Član 10.

Prilikom pružanja usluga profesionalnom klijentu, Društvo može smatrati da taj klijent ima dovoljno znanja i iskustva na području investiranja u određene vrste finansijskih instrumenata ili usluga, odnosno znanja i iskustva potrebnih za razumevanje rizika povezanih sa transakcijom,

odnosno onim uslugama, transakcijama, vrstama transakcija ili instrumentima za koje je razvrstan kao profesionalni klijent, te Društvo nema obavezu da vrši ocenu podobnosti usluga odnosno finansijskih instrumenata.

Društvo nema obavezu zaključivanja ugovora sa sledećim profesionalnim klijentima, ukoliko za njih obavlja usluge prijema i prenosa naloga, odnosno izvršenja naloga, odnosno dodatnih usluga povezanih sa njima: lica koja za poslovanje na finansijskom tržištu podležu obavezi odobrenja, odnosno nadzora od strane nadležnog organa, kao što su: kreditne institucije, investiciona društva, druge finansijske institucije čije je poslovanje odobrio ili nadzire odgovarajući nadzorni organ, društva za osiguranje, institucije kolektivnog investiranja i njihova društva za upravljanje, penzijski fondovi i njihova društva za upravljanje, dileri produktnih berzi, kao i ostala lica koja nadzire nadležni organ. Takođe Republika, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i druge države ili nacionalna i regionalna tela, Narodna banka Srbije i centralne banke drugih država, međunarodne i nadnacionalne institucije, kao što su Međunarodni monetarni fond, Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka i ostale slične međunarodne organizacije.

Za klijente iz stava 2. ovog člana, Društvo nije obavezno da primenjuje odredbe ovih pravila kojima se detaljnije regulišu obaveze Društva propisane članovima 164.,165.,169.,176. Zakona.

Društvo je u obavezi da poštuje odredbe relevantnih propisa prilikom izvršenja naloga malog klijenta a koji se odnose na postizanje najpovoljnijeg ishoda.

U cilju povećanja nivoa zaštite malih klijenata Društvo će upoznati malog klijenta sa potencijalnim rizicima povezanim sa finansijskim instrumentima u koje investira, kao i sa ostalim bitnim činjenicama, putem Informacija za klijente koje su dostupne na internet stranici Društva i u službenim prostorijama Društva.

Sredstva Fonda za zaštitu investitora mali klijent može koristiti u situacijama i pod uslovima definisanim relevantnim propisima.

OBAVEŠTAVANJE

Član 11.

Društvo je dužno da svakog klijenta, putem trajnog medija, prilikom sklapanja ugovora, obavesti o:

- kategoriji u kojoj je razvrstan;
- nivou zaštite koja će mu biti pružena

- mogućnosti da zatraži razvrstavanje u drugu kategoriju klijenata, kao i o svim promenama nivoa zaštite koji proizilaze iz takve odluke.

Član 12.

(1) Društvo je dužno da, pre zaključenja ugovora, odnosno pružanja usluga klijentu ili potencijalnom klijentu pruži na uvid Pravila poslovanja i Pravilnik o tarifi. Pored toga, društvo je dužno da putem internet stranice, odnosno trajnog medija, pruži informacije o:

- Investicionom društvu i uslugama koje Društvo pruža;
- Finansijskim instrumentima kao i odgovarajuće smernice, odnosno upozorenja u vezi sa rizikom ulaganja u iste;
- Mestima izvršenja naloga;
- Troškovima i naknadama.

(2) U slučaju malog klijenta, informacije iz stava (1) sadrže

i podatke o zaštiti finansijskih instrumenata i novčanih sredstava klijenta.

(3) U slučaju malog klijenta, informacije iz st. (1) i (2) ovog člana investiciono društvo pruža putem internet stranice, odnosno trajnog medija.

(4) Investiciono društvo nema obavezu da pojedinim kategorijama profesionalnih klijenata iz člana 175. Zakona dostavlja informacije iz stava (1) ovog člana.

(5) Informacije iz ovog člana moraju biti jasne, lako razumljive a u slučaju komunikacije sa klijentom i primerene upotrebljenom sredstvu komunikacije, a investiciono društvo je dužno da jasno istakne njihovu poslovnu svrhu.

(6) Investiciono društvo je dužno da se pri dostavljanju informacija iz ovog člana ponaša savesno, s pažnjom dobrog privrednika i u skladu s dobrim poslovnim običajima, a naročito da tim informacijama ni u jednom trenutku ne dovodi klijenta, odnosno potencijalnog klijenta u zabludu u vezi s pružanjem usluga.

(7) Investiciono društvo je dužno da se, prilikom dostavljanja informacija iz ovog člana zastupniku poslovno nesposobnog lica radi zaključenja ugovora na daljinu u ime i za račun poslovno nesposobnog lica, ponaša s pažnjom koja je primerena potrebi da se na odgovarajući način zaštite prava i interesi ovih lica.

(8) Investiciono društvo je dužno da klijenta i potencijalnog klijenta blagovremeno obavesti o svakoj značajnoj promeni informacija navedenih u ovom članu.

Informacije iz ovog člana sastavni su deo Informacija za klijente koje su dostupne na internet stranici Društva, kao i u službenim prostorijama Društva.

Član 13.

Društvo je dužno da poštuje odredbe relevantnih propisa koji se odnose na izveštavanje malog i profesionalnog klijenta u vezi sa izvršenjem naloga.

Društvo je u obavezi da nakon izvršenja naloga za račun klijenta automatski izveštava o izvršenju naloga ukoliko su dati putem trgovačke platforme, odnosno obaveštava putem elektronske pošte o izvršenju naloga koji su dati u neposrednoj komunikaciji sa brokerom.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

Ovaj Pravilnik je sastavni deo Pravila poslovanja i počinje da se primenjuje sa početkom primene Pravila poslovanja Društva.

Danom stupanja na snagu ovih Pravilnika prestaju da važe pravila broj od 30.11.2018 godine.

BDD TRADEWIN 24Beograd
